

Nr 73.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pension åt vissa i statens tjänst anställda personer; given Stockholms slott den 16 februari 1940.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen under punkterna 1:0—14:0 hemställt.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 16 februari 1940.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anmäler uppkomna frågor om pension åt i det följande angivna, i statens tjänst anställda personer och anför därvid:

1:0.

Förre indelte soldaten vid Norrbottens regemente, furiren Fritiof Jämte.
Av handlingarna i ärendet inhämtas,
att Jämte är född den 25 mars 1869 och alltså nära 71 år gammal;
att han varit anställd såsom indelt soldat vid Norrbottens regemente under tiden 1 mars 1887—31 januari 1939;
att han förordnats till furir i regementet;

att han åtnjuter underhåll från Vadstena krigsmanshuskassa med, förutom dyrtidstillägg, 250 kronor för år;

att han under åren 1909—1939 varit inkallad till ständig tjänstgöring såsom snickare hos kasernofficeren vid förenämnda regemente under en tid av sammanlagt omkring 16 år 7 månader, därvid frånräknats den tid av omkring 30 dagar årligen, varunder han fullgjort honom såsom indelt soldat åliggande repetitionsövningar;

att av den ständiga tjänstgöringen omkring hälften fullgjorts under tiden innan Jämte uppnått 60 års ålder;

att Jämtes avlöning under de senaste fem åren uppgått till i medeltal 934 kronor för år förutom dyrtidstillägg och naturaförmåner;

samt att Jämte icke äger andra tillgångar än ett kapital å omkring 1,000 kronor.

Enär Jämte före uppnådda 60 levnadsår icke varit under en tid av sammanlagt minst 15 år inkallad till ständig tjänstgöring, är han ej berättigad till pension enligt kungörelsen den 7 december 1934 (nr 585) med föreskrifter angående pensionering av viss arbetarpersonal i statens tjänst, jämförd med kungörelsen den 18 juni 1937 (nr 449) angående tillämpning å viss indelt personal vid armén av förstnämnda kungörelse.

Jämte har hos Kungl. Maj:t anhållit att komma i åtnjutande av pension. *Chefen för Norrbottens regemente* har tillstyrkt ansökningsen.

Arméförvaltningens civila departement har — under erinran att 1938 års riksdag (prop. nr 244, p. 3 och 4; bankoutsk. utl. nr 31, p. 4 och 5; riksd. skr. nr 194) beviljat pension till belopp av 468 kronor åt envar av förre indelte soldaten vid Dalregementet, furiren A. Falk och indelte furiren vid Västerbottens regemente, sergeanten S. E. Widmark, vilka varit inkallade till ständig tjänstgöring under respektive 18 år 8 månader och 16 år 6 månader men i likhet med Jämte icke haft dylik tjänstgöring under en tid av minst 15 år före 60 års ålder — hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen bevilja Jämte en årlig pension till belopp av 468 kronor, att utgå från och med den 1 februari 1939.

Statskontoret har anslutit sig till vad arméförvaltningens civila departement föreslagit.

Då i förevarande ärende föreligga i huvudsak enahanda förhållanden som i de av arméförvaltningens civila departement åberopade ärendena, vill jag förorda, att pension utverkas åt Jämte i enlighet med myndigheternas förslag. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förre indelte soldaten vid Norrbottens regemente, furiren Fritiof Jämte må, räknat från och med den 1 februari 1939, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 468 kronor.

2:o.

Indelte soldaten vid Västerbottens regemente, furiren Johan Anton Alm.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Alm är född den 30 juli 1871 och således 68 år gammal;

att han sedan den 23 oktober 1891 varit anställd såsom indelt soldat vid Västerbottens regemente;

att han förordnats till furir i regementet;

att han varit inkallad till ständig tjänstgöring vid regementet i egenskap av dagkorpral eller biträde hos regementsväbeln alltsedan den 1 december 1921 eller — efter frånräkning av den tid av omkring 30 dagar årligen, varunder han fullgjort honom såsom indelt soldat åliggande repetitionsövningar — under sammanlagt omkring 16 år 8 månader;

att Alms avlöning under de senaste fem åren uppgått till i medeltal omkring 1,050 kronor för år förutom dyrtidstillägg och naturaförmåner;

samt att Alm lever under svåra ekonomiska förhållanden.

Enär Alm före uppnådda 60 levnadsår icke varit under en tid av sammanlagt minst 15 år inkallad till ständig tjänstgöring, är han ej berättigad till pension enligt kungörelsen den 7 december 1934 (nr 585) med föreskrifter angående pensionering av viss arbetarpersonal i statens tjänst, jämförd med kungörelsen den 18 juni 1937 (nr 449) angående tillämpning å viss indelt personal vid armén av förstnämnda kungörelse.

Alm har hos Kungl. Maj:t anhållit att komma i åtnjutande av pension.

Tjänstförrättande chefen för Västerbottens regemente och chefen för övre Norrlands trupper hava tillstyrkt ansökningen.

Arméförvaltningens civila departement har — under erinran om de i nästföregående punkt omförmälda ärendena angående pension åt förre indelte soldaten vid Dalregementet, furiren A. Falk och indelte furiren vid Västerbottens regemente, sergeanten S. E. Widmark — hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen bevilja Alm en årlig pension till belopp av 468 kronor för år.

Statskontoret har anslutit sig till vad arméförvaltningens civila departement sålunda föreslagit.

Under åberopande av vad jag i det under nästföregående punkt upptagna ärendet hemställt tillstyrker jag, att förslag framläggas för riksdagen om pension åt Alm, att utgå med av myndigheterna föreslaget belopp. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att indelte soldaten vid Västerbottens regemente, furiren Johan Anton Alm må från och med månaden näst efter den, varunder hans tjänstgöring vid regementet upphör, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 468 kronor.

3:o.

Anställningshavarna vid Kronobergs regementes detachment i Karlskrona Frans Bernhard Åstrand, Karl Emanuel Frank och Hulda Serafia Johnsson. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

beträffande Åstrand,

att han är född den 31 augusti 1881 och således 58 år gammal;

att han varit anställd vid förutvarande Karlskrona grenadjärregementes intendenturverkstäder såsom verkstadsföreståndare under tiden 1 januari 1905—4 mars 1914 samt såsom skrädderiarbetare eller verkstadsföreståndare under åren 1920—1927;

att han innehaft anställning vid Kronobergs regementes detachements i Karlskrona intendenturverkstäder såsom verkstadsföreståndare eller arbetsförman av 1:a klass under tiden från och med den 1 januari 1928 till och med den 30 september 1939, då detachmentet jämlikt 1936 års försvarsbeslut indrogs;

att han under tiden 1 juli 1936—30 september 1939 åtnjutit lön enligt 12 lönegraden för extra ordinarie tjänstemän samt därunder varit underkastad militära tjänstepensionsreglementet med ett pensionsunderlag av 2,304 kronor och en pensionsålder av 60 år;

beträffande Frank,

att han är född den 24 januari 1881 och således 59 år gammal;

att han den 29 mars 1901 antagits till indelt grenadjär vid Smålands grenadjärkår;

att han under tiden 1 november 1918—31 december 1927 tjänstgjort såsom arbetsförman vid förutvarande Karlskrona grenadjärregementes intendenturverkstäder;

att han varit anställd vid Kronobergs regementes detachements i Karlskrona intendenturverkstäder såsom arbetsförman under tiden 1 januari 1928—30 juni 1937 och såsom snickeriarbetare under tiden därefter intill utgången av september månad 1939, då detachmentet indrogs;

att Franks avlöning, vilken utgått i form av timpenning, under senare år utgjort omkring 3,300 kronor för år;

att Frank från och med den 1 januari 1935 varit underkastad tjänstepensionsreglementet för arbetare med ett pensionsunderlag av 1,644 kronor och en pensionsålder av 60 år; samt

beträffande Johnsson,

att hon är född den 11 juni 1881 och således 58 år gammal;

att hon varit anställd vid förutvarande Karlskrona grenadjärregemente såsom kokerska under tiden 1 mars 1917—31 maj 1921 och såsom marketenteriföreståndarinna under tiden därefter intill utgången av år 1927;

att hon innehaft anställning såsom marketenteriföreståndarinna vid Kronobergs regementes detachment i Karlskrona från och med den 1 januari 1928 intill detachmentets indragning den 30 september 1939;

att Johnssons senaste avlöning vid detachementet utgjort omkring 1,200 kronor för år jämte förmån av fri bostad och portion;

samt att hon från och med den 1 januari 1935 varit underkastad tjänstepensionsreglementet för arbetare med ett pensionsunderlag av 1,236 kronor och en pensionsålder av 60 år.

Av införskaffad utredning i ärendet inhämtas vidare,

att Åstrand, Frank och Johnsson, sedan Kronobergs regementes detachement i Karlskrona — på sätt av det föregående framgår — indragits från och med den 1 oktober 1939 och deras anställning vid detachementet med anledning därav upphört, från och med sistnämnda dag enligt muntlig överenskommelse tjänstgjort vid detachementets avvecklingsorganisation med rätt till samma löneförmåner som de åtnjutit vid detachementet närmast före dettas indragning;

att ifrågavarande anställningshavare beräknas komma att bli sysseletta vid avvecklingsorganisationen högst till och med den 31 mars 1940;

att det från detachementets sida gjorts upprepade försök att bereda annan anställning åt Åstrand, Frank och Johnsson men att detta ej lyckats med hänsyn särskilt till dessas ålder och hälsotillstånd;

samt att enligt för ifrågavarande anställningshavare utfärdade läkarintyg deras hälsotillstånd är mindre tillfredsställande.

Åstrand, Frank och Johnsson kunna vid avgång ur tjänst före uppnådd pensionsålder icke komma i åtnjutande av pension men äro däremot tillförsäkrade rätt till uppskjuten livränta, att tillträdas vid 63 års ålder. Enligt vad under hand inhämtats torde beloppet av sådan livränta utgöra för Åstrand omkring 1,220 kronor, för Frank omkring 660 kronor samt för Johnsson omkring 550 kronor.

I skrivelse den 19 november 1938 har *chefen för Kronobergs regementes detachement i Karlskrona* hemställt, att ersättning måtte beredas Åstrand, Frank och Johnsson för den förlust, som drabbade dem genom att de på grund av statsmakternas beslut om detachementets indragning före pensionsålderns inträde måste lämna sina anställningar.

Chefen för I arméfördelningen har tillstyrkt framställningen.

Arméförvaltningens intendentur- och civila departement hava i utlåtande den 22 februari 1939 hemställt, att Åstrand, Frank och Johnsson måtte — oaktat de icke uppnått stadgad pensionsålder, 60 år — vid avgången ur tjänst komma i åtnjutande av pension med samma belopp som skulle hava tillkommit dem, därest de med oförändrat pensionsunderlag kvarstått i den pensionsberättigande anställningen intill pensionsålderns inträde och intill denna tidpunkt fått vidkännas pensionsavdrag. Departementen hava därvid beträffande frågan om beredande av fortsatt anställning åt Åstrand, Frank och Johnsson anfört följande:

I skrivelse den 20 februari 1939 angående vissa åtgärder i samband med förestående truppförbands indragningar har arméförvaltningen anfört, bland

annat, att i samband med i skrivelsen omhandlade personalfrågor jämväl uppkommit fråga om beredande av fortsatt anställning åt den vid de övertaliga truppförbanden anställda arbetarpersonalen ävensom viss kontraktsanställd personal. Det torde, uttalade arméförvaltningen vidare, ankomma på vederbörande centrala förvaltningsmyndighet att, i förekommande fall i samråd med marinens myndigheter, vidtagna erforderliga åtgärder för ifrågavarande personals överflyttning till andra arbetsställen. Därest emellertid arbetare uppnått en ålder, som endast med ett fåtal år understeg pensionsåldern, kunde för vederbörande svårigheter möta att inom den begränsade tid, som återstode till pensionsåldern, hinna sätta sig in i de nya och förändrade arbetsuppgifter, som efter ifrågasatt överflyttning eventuellt komme att åvila honom. I dylikt fall vore det att föredraga, att vederbörande erhöle avsked med förtidspension.

Åstrand, Frank och Johnsson hava icke kunnat beredas anställning vid marinen. Att överflytta dem till andra arbetsställen synes med hänsyn till den korta tid, som återstår till vederbörandes inträde i pensionsåldern, mindre lämpligt. Ifrågavarande befattningshavare torde följaktligen böra erhålla avsked med förtidspension.

Statskontoret har i ett den 19 april 1939 avgivet utlåtande anført, bland annat, att ämbetsverket av den i ärendet förebragta utredningen icke blivit övertygat om att möjlighet saknades att bereda Åstrand, Frank och Johnsson fortsatt arbete i statens tjänst under den relativt korta tid, som återstode, till dess de uppnådde för dem gällande pensionsålder. För den händelse så emellertid skulle visa sig vara fallet, ville statskontoret icke motsätta sig, att framställning avlättes till riksdagen om pension åt ifrågavarande tre anställningshavare i enlighet med arméförvaltningens intendentur- och civila departements förslag. Såvitt av handlingarna framginge, skulle en dylik pension komma att utgöra: för Åstrand 1,920 kronor, för Frank 1,008 kronor samt för Johnsson 828 kronor för år. Såsom villkor för pensionens utgående syntes emellertid böra föreskrivas, att befattningshavarna avsåde sig sin författningsenliga rätt till uppskjuten livränta.

Statens pensionsanstalt, som den 22 januari 1940 avgivit infordrat utlåtande i ärendet, såvitt angår Frank och Johnsson, har därvid anført bland annat, att pensionsanstalten med hänsyn till att dessa anställningshavare nödgats avgå från sina anställningar jämförelsevis kort tid före pensionsålderns inträde och icke syntes kunna beredas fortsatt anställning i statens tjänst ävensom i betraktande av deras mindre tillfredsställande hälsotillstånd funne det skäligt, att under riksdagens medverkan pension bereddades dem med belopp och på villkor, som angivits i statskontorets utlåtande.

På grund av vad i ärendet blivit upplyst torde kunna förutsättas, att Åstrand, Frank och Johnsson icke kunna erhålla annan anställning i statens tjänst efter upphörandet av deras nuvarande sysselsättning vid den i ärendet omförmälda organisationen för avveckling av Kronobergs regementes detachement i Karlskrona. De torde alltså komma att före uppnådd pensionsålder, 60 år, avgå från sina under en följd av år innehavda anställningar i statens tjänst. Därvid bliva de, på sätt förut nämnts, författningsenligt

icke berättigade till pension, varemot de äga rätt till uppskjuten livränta efter uppnådd ålder av 63 år. Med hänsyn till föreliggande omständigheter — särskilt det förhållandet att avgången föranletts av en av statsmakterna beslutad omorganisation — anser jag emellertid billigheten bjuda, att anställningshavarna i fråga, med frånträdande av rätten till uppskjuten livränta, berättigas att omedelbart vid avgången komma i åtnjutande av pension. Jag finner mig kunna tillstyrka, att pensionerna beräknas enligt i statskontorets utlåtande omförmälda, av statens pensionsanstalt tillstyrkta grunder.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att följande förutvarande anställningshavare vid Kronobergs regementes detachement i Karlskrona, nämligen arbetsförmannen av 1:a klass Frans Bernhard Åstrand, snickeriarbetaren Karl Emanuel Frank och marketenteriföreståndarinnan Hulda Serafia Johnsson, må från och med dagen näst efter den, då de lämnat av dem innehavda anställningar vid detachementets avvecklingsorganisation, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära årliga pensioner, Åstrand med 1,920 kronor, Frank med 1,008 kronor och Johnsson med 828 kronor, under villkor dock att de frånträda dem tillkommande rätt till uppskjuten livränta.

4:o.

Mässföreståndarinnan vid Kronobergs regementes detachement i Karlskrona Maria Sofia Andersson. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Andersson är född den 25 mars 1884 och således nära 56 år gammal;

att hon varit anställd såsom mässföreståndarinna vid förutvarande Karlskrona grenadjärregemente från och med den 27 februari 1914 intill utgången av år 1927 och vid Kronobergs regementes detachement i Karlskrona under tiden därefter till och med den 30 september 1939, då detachementet jämlikt 1936 års försvarsbeslut indrogs;

att hon därefter tjänstgjort vid detachementets avvecklingsorganisation, vilken anställning beräknas komma att upphöra senast med utgången av mars månad 1940;

att Andersson, vilkens arbetsförmåga är nedsatt på grund av sjukdom, efter upphörandet av arbetet hos avvecklingsorganisationen förväntas icke kunna erhålla annan anställning i statens tjänst;

att hennes åligganden såsom mässföreståndarinna omfattat — förutom mat-hållning för vissa officerare — verkställandet av städning med därtill hörande renhållning och eldning av officersmässens samlingsrum, bibliotek och matsal samt efter år 1927 jämväl av vissa expeditionsrum;

att städningsarbetet, vilket i varje fall sedan år 1928 utgjort huvuddelen av Anderssons arbete vid detachmentet, krävt en daglig arbetstid av 6 timmar; samt att Andersson — som för mathållningsbestyret åtnjutit ersättning med 180 kronor för år jämte fri kost, vilken ersättning icke utgått av statsmedel — för städningsarbetet uppburit ersättning med 720 kronor för år jämte till 180 kronor för år uppskattad förmån av hyresfri bostad.

Andersson är vid beräknad avgång från förenämnda anställning författningsenligt icke berättigad till pension.

Chefen för Kronobergs regementes detachment i Karlskrona har hemställt om utverkande av pension åt Andersson.

Chefen för I arméfördelningen har tillstyrkt framställningen.

Arméförvaltningens intendentur- och civila departement hava i avgivet utlåtande framhållit, att Andersson efter mer än 25 års anställning i statens tjänst utan eget förvållande blivit utan anställning och att hon på grund av sin ålder icke syntes kunna skaffa sig annat förvärvsarbete. Under erinran tillika att Andersson, därest hon kvarstått i statens tjänst till 60 års ålder, skulle hava erhållit pension enligt kungörelsen den 7 december 1934 (nr 585) med föreskrifter angående pensionering av viss arbetarpersonal i statens tjänst, hava departementen föreslagit, att pension till belopp av 600 kronor för år måtte utverkas åt Andersson.

Statskontoret har tillstyrkt utverkande av pension åt Andersson till ett belopp av 528 kronor för år.

Statens pensionsanstalt har anslutit sig till statskontorets förslag.

Då i nu förevarande ärende föreligga i stort sett enahanda förhållanden som i det under nästföregående punkt behandlade ärendet, finner jag mig kunna förorda, att pension utverkas åt Andersson genom framställning till riksdagen. Pensionen synes mig skäligen böra bestämmas till det av arméförvaltningens intendentur- och civila departement föreslagna beloppet, 600 kronor. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att mässföreståndarinnan vid Kronobergs regementes detachment i Karlskrona Maria Sofia Andersson må från och med dagen näst efter den, då hon lämnat av henne innehavd anställning vid detachmentets avvecklingsorganisation, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 600 kronor.

5:o.

Förra städerskan vid Stockholms örlogsvarv Johanna Matilda Hudell, född Ringholm. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Hudell är född den 10 juni 1871 och således 68 år gammal;

att hon under tiden 1 augusti 1923—31 mars 1939 eller under 15 år 8 månader varit anställd såsom städerska vid Stockholms örlogsvarv;

att Hudells dagliga arbetstid utgjort 4 timmar under tiden augusti 1923—februari 1929, 6 timmar under tiden mars—september 1929, 5 timmar under tiden oktober 1929—mars 1932, $8\frac{1}{2}$ timmar under tiden april 1932—mars 1938 samt 5 timmar under tiden därefter;

samt att hennes ersättning för städningsarbetet — förutom viss gottgörelse för vår- och höstrengöring — under tiden augusti 1923—mars 1938 utgått med växlande belopp, lägst 1,200 kronor och högst 2,520 kronor för år, samt under tiden därefter utgjort 1,500 kronor för år.

Hudell har hos Kungl. Maj:t anhållit om pension.

Marinförvaltningen har ansett Hudell böra erhålla pension.

Statens pensionsanstalt har anfört, att Hudell icke kunde komma i åtnjutande av pension enligt kungörelsen den 7 december 1934 (nr 585) med föreskrifter angående pensionering av viss arbetarpersonal i statens tjänst, enär hon vid uppnåendet av 60 års ålder icke under sammanlagt 15 år innehåft anställning i statens tjänst.

Statskontoret har — under hänvisning till av riksdagen under senare år fattade beslut i med förevarande ärende likartade fall — förordat, att årlig pension beredes Hudell genom framställning till riksdagen. Med hänsyn till Hudells löneförmåner ävensom till hennes dagliga arbetstid har ämbetsverket ansett pensionen skäligen böra fastställas till 408 kronor för år.

Med biträdande av statskontorets förslag hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förra städerskan vid Stockholms örlogsvarv Johanna Matilda Hudell, född Ringholm, må, räknat från och med den 1 april 1939, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 408 kronor.

6:o.

Förre extra befattningshavaren vid länsstyrelsen i Södermanlands län Reinhold Bystedt. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Bystedt är född den 4 maj 1872 och således 67 år gammal;

att han från och med läsåret 1911/12 intill utgången av år 1934 varit anställd vid högre allmänna läroverket i Nyköping, därav såsom vikarierande musiklärare till och med den 19 maj 1912 och såsom ordinarie musiklärare under tiden därefter till och med den 31 augusti 1934, varefter han intill utgången av sistnämnda år såsom vikarie uppehållit den av honom tidigare innehavda befattningen i avbidan på dess återbesättande;

att han såsom musiklärare haft en undervisningsskyldighet, omfattande 15 veckotimmar;

att han under tiden 4 januari 1906—31 maj 1939 varit anställd hos länsstyrelsen i Södermanlands län såsom extra befattningshavare å landskontoret med arbetsuppgifter motsvarande landskontorists åligganden;

att Bystedt å landskontoret haft en daglig arbetstid av minst 4 timmar under den tid, varunder han tillika innehaft anställningen såsom musiklärare och därvid fullgjort tjänstgöring, samt heltidstjänstgöring i övrigt;

att Bystedts avlöning å landskontoret intill utgången av juni månad 1935 uppgått till lägst omkring 1,100 kronor och högst omkring 3,900 kronor (från och med år 1923 lägst omkring 2,100 kronor) för år samt från och med den 1 juli 1935 utgått enligt 14 lönegraden 12 löneklassen i den i kungörelsen den 15 juni 1935, nr 397, intagna löneplanen för extra tjänstemän (3,408 kronor för år jämte dyrtidstillägg);

att Bystedt vid avgången från musiklärarbefattningen tillerkänts avkortad pension enligt bestämmelserna i 1907 års civila pensionslag till årligt belopp av — förutom tilläggsförmåner — 1,730 kronor, motsvarande ²⁸/₃₀ av för honom jämlikt kungörelsen den 19 juni 1919 (nr 508) i förhållande till hans inkomst såsom musiklärare beräknat pensionsunderlag av 1,853 kronor 33 öre;

att Bystedt därvid tillgodoräknats — förutom tjänstgöringen vid högre allmänna läroverket i Nyköping — jämväl tjänstgöringen hos länsstyrelsen i Södermanlands län före anställningen vid läroverket;

att Bystedt innehar befattning såsom organist i Allhelgona församling i Nyköping med en lön av 3,000 kronor för år;

samt att han är gift och har fem barn i åldern 8—19 år.

Bystedt har hos Kungl. Maj:t anhållit att komma i åtnjutande av pension på grund av sin anställning såsom extra befattningshavare hos länsstyrelsen i Södermanlands län.

Länsstyrelsen i Södermanlands län har anfört, att länsstyrelsen med hänsyn till Bystedts långvariga, väl vitsordade tjänstgöring å landskontoret ävensom till hans svaga ekonomi och alltjämt stora försörjningsskyldighet funne det synnerligen behjärtansvärt, om pension i någon form kunde beredas honom för den del av nämnda tjänstgöring, som han icke fått tillgodoräkna sig vid bestämmandet av den honom författningens enligt tillkommande pensionen såsom musiklärare.

Statskontoret har i avgivet utlåtande förklarat sig knappast kunna förorda, att Bystedt för sin tjänstgöring hos länsstyrelsen i Södermanlands län tillerkändes pension av statsmedel, enär hans anställning därstädes närmast syntes vara att betrakta såsom en bisyssla vid sidan av annan för honom huvudsaklig verksamhet. Därest Kungl. Maj:t likväl med hänsyn till föreliggande omständigheter skulle finna skäl vara för handen att för riksdagen framlägga proposition om beredande av pension åt Bystedt, har statskontoret ansett pensionen böra bestämmas till 1,056 kronor för år. Be-

träffande beräkningen av sistnämnda belopp har statskontoret anfört följande:

Under åren 1929—1933 har Bystedt i medeltal uppburit avlöning från länsstyrelsen med 2,588 kronor årligen, vilket belopp, efter viss reducering med hänsyn till dyrortsförhållandena och i avlöningen ingående dyrtidstilllägg, närmast synes motsvara en lön å A-ort av 1,980 kronor. Med utgångspunkt från två tredjedelar av detta belopp eller alltså 1,320 kronor synes pensionen med hänsyn till en beräknad tjänstetid av omkring $26\frac{1}{2}$ år (tiden 4 januari 1911—31 maj 1937, vid vilken tid Bystedt uppnådde 65 års ålder) böra bestämmas till ett belopp av $\left(\frac{26.5 \times 1,320}{30} =\right)$ 1,166 kronor, minskat med 10 % på grund av att pensionsavgifter icke erlagts eller, efter vederbörlig avrundning, 1,056 kronor.

Med hänsyn till vad i ärendet blivit upplyst rörande arten och omfattningen av Bystedts arbete hos länsstyrelsen anser jag mig böra tillstyrka, att han för detta sitt arbete — i den mån detsamma ej redan fått tillgodoräknas vid bestämmandet av pension till honom såsom musiklärare — kommer i åtnjutande av särskild pension. Denna synes mig skäligen böra bestämmas till det i statskontorets utlåtande omförmälda beloppet eller 1,056 kronor för år. Pensionen torde böra av Bystedt få åtnjutas från och med den 1 juni 1939. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att före extra befattningshavaren vid länsstyrelsen i Södermanlands län Reinhold Bystedt må, räknat från och med den 1 juni 1939, under sin återstående livstid uppbära — förutom honom på grund av anställning såsom musiklärare vid högre allmänna läroverket i Nyköping tillkommande pension — en årlig pension från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. till belopp av 1,056 kronor.

7:o.

Städerskan hos riksförsäkringsanstalten Jenny Sofia Lindström, född Wahlberg. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Lindström är född den 6 april 1876 och således nära 64 år gammal;

att hon från år 1917 intill utgången av mars månad 1919 innehaft anställning såsom städerska hos bränslekommissionen;

att hon från och med den 1 april 1919 varit anställd såsom städerska hos riksförsäkringsanstalten, från vilken anställning hon sedan den 13 april 1939 varit tjänstledig på grund av sjukdom;

att städningsarbetet krävt en daglig arbetstid av i medeltal $3\frac{1}{2}$ timmar;

att ersättningen för städningsarbetet, efter att dessförinnan hava utgått med belopp, växlande mellan 900 kronor och omkring 1,370 kronor för år, från och med den 1 juli 1937 utgått jämlikt kollektivavtal med 1,020 kronor för år, ersättning för materialier ej inräknad;

samt att Lindström, som är änka, befinner sig i mindre goda ekonomiska omständigheter.

Riksförsäkringsanstalten har erinrat, att 1938 års riksdag (prop. nr 244, p. 7; bankoutsk. utl. nr 31, p. 9; riksd.skr. nr 194) beviljat pension till belopp av 360 kronor för år åt envar av fyra hos anstalten anställda städerskor, vilka i likhet med Lindström med hänsyn till den dagliga arbetstidens längd icke författningsenligt varit berättigade till pension, samt hemställt om utverkande av pension åt Lindström genom framställning till riksdagen.

Statskontoret har, under framhållande att omständigheterna i förevarande ärende vore likartade med dem i det av riksförsäkringsanstalten åberopade ärendet, tillstyrkt pension åt Lindström till belopp av 360 kronor för år.

Under åberopande av vad i ärendet förekommit hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att städerskan hos riksförsäkringsanstalten Jenny Sofia Lindström, född Wahlberg, må från och med månaden näst efter den, varunder hon lämnar sin anställning, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 360 kronor.

8:o.

Specialläraren vid tekniska högskolan Anders Harald Rosborg. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Rosborg är född den 1 april 1870 och således nära 70 år gammal;

att han varit anställd vid tekniska högskolan alltsedan år 1895, därav såsom assistent eller extralärare i maskinlära till och med vårterminen 1903, såsom extralärare i läran om vattenmotorer och ångmaskinlära läsåren 1903/1904—1911/1912, såsom vikarierande lektor i elementarmekanik och beskrivande maskinlära under höstterminen 1911, såsom t. f. professor i maskinlära eller värmeteknik och maskinlära från och med den 1 januari 1912 till och med vårterminen 1923 samt såsom speciallärare i läran om maskinelement från och med vårterminen 1922;

att Rosborg såsom speciallärare efter år 1923 uppburit arvode med belopp, växlande mellan 4,000 och 5,150 kronor för år jämte dyrtidstillägg enligt för befattningshavare vid nyreglerade verk gällande grunder;

att Rosborgs undervisningsskyldighet såsom speciallärare — förutom granskning av de studerandes övningsuppgifter och tentamina — i genomsnitt omfattat 4 föreläsningstimmar och 6 övningstimmar i veckan under höstterminerna samt 2 föreläsningstimmar och 6 övningstimmar i veckan under vårterminerna;

samt att Rosborg meddelat undervisning åt samtliga studerande inom

andra årskursen av avdelningarna för kemi och kemisk teknologi samt för bergsvetenskap med ett sammanlagt antal studerande av omkring 70.

Tekniska högskolans lärarkollegium har gjort framställning om utverkande av pension åt Rosborg från och med den 1 juli 1940 och därvid åberopat, bland annat, följande:

Rosborgs undervisningsskyldighet har kvantitativt ej mycket understigit den normala omfattningen av en professur, och hans arbetsbörda har varit av väsentligt större omfattning än vad som framgår av den direkta undervisningstiden, enär han dessutom ofta haft att göra omfattande förberedelser för undervisningen, att granska och bedöma de studerandes övningsuppgifter ävensom att tentera samtliga studerande, dels skriftligt och dels muntligt. Enbart tiden för muntliga tentamina kan uppskattas till i runt tal 100 timmar om året. Rosborg har även nedlagt avsevärt arbete i att till hjälp för de studerande utgiva kompendier, omfattande viktigare delar av undervisningsområdet.

Vidare må framhållas, att lärare vid högskolan i enlighet med högskolans stadgar har att på anmodan av kollegienämnden avgiva utlåtande i sådana av Kungl. Maj:t till högskolan hänskjutna eller av dess styrelse väckta frågor, som falla inom området för hans befattning, varmed i första hand avses att avgiva yttranden i tull- och patentärenden, vilka ofta kunna vara av synnerligen tidsödande beskaffenhet.

Lärarkollegiet vill framhålla, att Rosborgs anställning vid högskolan varit hans huvudsyssla, men har han dessutom haft en del konsultativa uppdrag, dock av mindre omfattning.

Styrelsen för tekniska högskolan har tillstyrkt den av lärarkollegiet gjorda framställningen.

Statskontoret har framhållit, att riksdagen vid flera tillfällen — senast år 1939 — beviljat speciallärare vid tekniska högskolan pension av statsmedel, då de vid framskriden ålder och efter långvarig och väl vitsordad tjänstgöring frånträtt sin befattning, samt vid sådant förhållande icke ansett sig böra göra erinran mot att pension utverkades åt Rosborg, vilken pension syntes ämbetsverket böra bestämmas till belopp av 2,556 kronor för år. Beträffande beräkningen av sistnämnda belopp har statskontoret därvid anfört, bland annat, följande:

I ärendet är upplyst, att Rosborg å sin befattning under de senaste 6 åren uppburit en avlöning av sammanlagt 5,150 kronor för år, vartill kommit dyrtidstillägg enligt nyreglerade grunder. Enligt de före den 1 juli 1939 för civilförvaltningen gällande allmänna löneplanerna, till vilka de i civila tjänstepensionsreglementet fastställda pensionsunderlagen äro anknutna, skulle lönen vid samma befattnings placering å A-ort närmast kunna uppskattas till 4,260 kronor. Med beaktande av att Rosborgs anställning vid högskolan omfattat en tid av mer än trettio år, synes pensionen för honom kunna fastställas till två tredjedelar av detta belopp, d. v. s. 2,840 kronor efter avdrag med tio procent på grund av att pensionsavgifter icke blivit erlagda eller till 2,556 kronor.

Även jag anser skäligt, att Rosborg kommer i åtnjutande av pension efter avgången från sin anställning vid tekniska högskolan. Beträffande storleken av pensionen finner jag mig böra biträda statskontorets förslag.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att specialläraren vid tekniska högskolan Anders Harald Rosborg må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning vid tekniska högskolan, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 2,556 kronor.

9:o.

Förre vaktmästaren vid samrealskolan i Lidköping August Vilhelm Larsson. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Larsson är född den 24 november 1873 och alltså 66 år gammal;

att han under tiden 1 oktober 1906—30 juni 1939 eller under 32 år 9 månader innehaft anställning såsom vaktmästare vid samrealskolan (tidigare realskolan) i Lidköping, dock att han från och med ingången av år 1939 åtnjutit tjänstledighet på grund av sjukdom;

att han dessutom under läsåren 1909/1910—1929/1930 tjänstgjort såsom timlärare i slöjd vid nämnda skola;

samt att hans avlöningsförmåner i egenskap av vaktmästare senast utgjort kontant lön å 3,000 kronor för år ävensom förmån av fri bostad samt bränsle och lyse.

Skolöverstyrelsen har, med anledning av framställning av rektorn vid samrealskolan i Lidköping, i skrivelse den 16 februari 1938 anhållit om utverkande av pension åt Larsson med belopp, som Kungl. Maj:t kunde finna skäligt. Överstyrelsen har därvid erinrat, att pensionen åt Larsson vid tillämpning av de av riksdagen under senare år följda principerna i fråga om pensionering av läroverksvaktmästare syntes böra bestämmas till 1,320 kronor för år, men tillika framhållit, att överstyrelsen icke funne det orimligt, att Larsson med hänsyn till utfört arbete och uppburna löneförmåner tilldelades en pension, motsvarande pensionsunderlaget för befattningshavare i 7 lönegraden, vilken lönegrad av överstyrelsen föreslagits att bliva gällande för vaktmästaren vid samrealskolan i Lidköping i samband med löneregleringen för vaktmästarpersonalen.

Statskontoret har hemställt om utverkande av pension åt Larsson till belopp av 1,320 kronor för år.

Med anledning av en av skolöverstyrelsen gjord framställning om lönekomensation åt Larsson för budgetåret 1939/1940 i avvaktan på pensionsfrågans slutliga prövning har *Kungl. Maj:t* genom beslut den 6 oktober 1939 medgivit, att ur den i gällande avlöningsstat för de allmänna läroverken uppförda delposten 4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal: a. Grundavlöningar m. m. finge för tiden 1 juli 1939—30 juni 1940 till Lars-

son utgå understöd med belopp, motsvarande tjänstepension å 1,320 kronor för år jämte å sådan pension utgående dyrtidstillägg.

Under åberopande av vad i ärendet förekommit tillstyrker jag, att pension beredes Larsson till belopp av 1,320 kronor för år, att utgå från och med den 1 juli 1940. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förre vaktmästaren vid samrealskolan i Lidköping August Vilhelm Larsson må från och med den 1 juli 1940 under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 1,320 kronor.

10:o.

Förre förste vaktmästaren vid folkskoleseminariet i Falun Carl Albert Bergman. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Bergman är född den 30 april 1877 och således nära 63 år gammal; att han under tiden 1 oktober 1906—30 juni 1939 eller under 32 år 9 månader innehaft anställning såsom förste vaktmästare vid folkskoleseminariet i Falun, dock att han från och med den 17 februari 1938 åtnjutit tjänstledighet på grund av sjukdom;

att han därjämte från och med höstterminen 1910 till och med den 31 januari 1938 tjänstgjort såsom timplärare i gosslöjd vid nämnda seminarium;

att Bergmans avlöningsförmåner såsom förste vaktmästare under de senare åren av den tid, Bergman tjänstgjort vid seminariet, uppgått till sammanlagt 2,135 kronor för år jämte dyrtidstillägg enligt för befattningshavare vid oreglerade verk gällande grunder, varjämte han åtnjutit förmån av fri bostad jämte bränsle och lyse;

samt att från och med budgetåret 1923/1924 vid bestämmandet av Bergman tillkommande löneförmåner beräknats avdrag för pensionsavgift med 50 kronor för år.

Skolöverstyrelsen har, med anledning av framställning av Bergman, hemställt om beredande av pension åt denne och därvid föreslagit, att Bergman — därest han icke kunde erhålla högre pension med hänsyn till vid lörens bestämmande beräknat avdrag för pensionsavgifter — måtte tillerkännas årlig pension med 1,584 kronor, motsvarande vad riksdagen under senare år beviljat i pension åt med Bergman jämförliga vaktmästare.

I anledning av en av skolöverstyrelsen gjord framställning om beredande av lönekomensation åt Bergman i avvaktan å pensionsfrågans lösning, över vilken framställning statskontoret avgivit infortrat utlåtande, medgav *Kungl. Maj:t* genom beslut den 22 september 1939, att ur den i gällande avlönings-

stat för folkskoleseminarierna uppförda delposten 4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal: a. Grundavlöningar m. m. finge för tiden 1 juli 1939—30 juni 1940 till Bergman utgå understöd med belopp, motsvarande tjänstepension å 1,584 kronor för år jämte å sådan pension utgående dyrtidstillägg.

För egen del förordar jag, att Bergman berättigas att från och med den 1 juli 1940 åtnjuta pension till belopp av 1,584 kronor för år. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förre förste vaktmästaren vid folkskoleseminariet i Falun Carl Albert Bergman må från och med den 1 juli 1940 under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 1,584 kronor.

11:o.

Torvingenjören Gustav Theodor Sjögren. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Sjögren är född den 23 januari 1875 och alltså 65 år gammal;

att han innehaft anställning såsom torvassistent under tiden 1 maj 1904—31 december 1914 och såsom torvingenjör under tiden därefter;

samt att han såsom torvingenjör senast uppburit ett årligt arvode av 4,000 kronor jämte ålderstillägg å 1,000 kronor ävensom dyrtidstillägg enligt grunder, som gälla för statens befattningshavare vid oreglerade verk, varjämte han i berörda egenskap ägt — jämlikt kungörelse den 21 maj 1920 (nr 216) — uppbära arvode för vissa utförda utredningsarbeten m. m.

Kommerskollegium har gjort framställning om utverkande av pension åt Sjögren från och med den 1 juli 1940 till belopp av 3,000 kronor för år.

Statskontoret har biträtt kommerskollegii framställning.

I anslutning till myndigheternas förslag hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att torvingenjören Gustav Theodor Sjögren må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 3,000 kronor.

12:o.

Förra städerskan vid postverket Agda Cecilia Florin, född Johansson. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Florin är född den 31 mars 1876 och således nära 64 år gammal;

att hon under tiden 1 november 1922—31 december 1939 eller under något mer än 17 år varit anställd såsom städerska vid postkontoret Jönköping 1;

att städningsarbetet krävt en daglig arbetstid av 4 à 5 timmar;

samt att ersättningen för städningsarbetet utgått med 840 kronor för år under tiden 1 november 1922—31 oktober 1928, 960 kronor för år under tiden 1 november 1928—30 juni 1929, 1,140 kronor för år under tiden 1 juli 1929—31 juli 1938 samt 1,260 kronor för år under tiden därefter.

Florin, som icke blivit underkastad bestämmelserna i tjänstepensionsreglementet för arbetare, kan ej heller komma i åtnjutande av pension enligt bestämmelserna i kungörelsen den 7 december 1934 (nr 585) med föreskrifter angående pensionering av viss arbetarpersonal i statens tjänst, enär hon vid den tidpunkt, då hon uppnådde 60 års ålder, icke under sammanlagt 15 år innehaft anställning i statens tjänst.

Generalpoststyrelsen har — med förmälan att städningsarbetet hos postverket utgjort Florins huvudsakliga sysselsättning och förvärvskälla — gjort framställning om utverkande av pension åt Florin till belopp av 360 kronor för år.

Statskontoret har biträtt generalpoststyrelsens förslag.

I likhet med myndigheterna finner jag mig böra förorda, att pension utverkas åt Florin. Pensionen synes mig skäligen böra bestämmas till något högre belopp än vad ämbetsverken föreslagit, förslagsvis 408 kronor. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förra städerskan vid postverket Agda Cecilia Florin, född Johansson, må, räknat från och med den 1 januari 1940, under sin återstående livstid uppbära en årlig pension av 408 kronor, att utgå av postmedel.

13:o.

Förra banarbetaren vid statens järnvägar Nils Erik Sjödin. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Sjödin är född den 14 februari 1876 och således 64 år gammal;

att han åren 1918—1934 under en tid av sammanlagt omkring 14 år 11 månader tjänstgjort såsom banarbetare vid statens järnvägar;

att hans senaste tjänstgöring vid statens järnvägar upphört den 24 december 1934;

att normala avlöningsbeloppet för Sjödin senast utgjort 6 kronor 40 öre för arbetsdag;

att han den 8 januari 1935 under färd, som av honom i enskilt ärende företagits å dressin å järnvägslinjen Ytterån—Trångsviken, blivit påkörd av ett tåg och så svårt skadad, att han alltsedan dess varit ur stånd att utföra arbete för statens järnvägars räkning;

att Sjödin med anledning av ett honom tidigare ågånget olycksfall i arbete (ögonskada) sedan år 1933 uppbär en årlig livränta med 333 kronor 34 öre;

att han lever i små ekonomiska förhållanden;

att hans hustru är sjuklig;

samt att han har två minderåriga barn.

Enligt vad vederbörande distriktschef vid statens järnvägar upplyst skulle Sjödin med stor sannolikhet hava erhållit ytterligare arbete i statens järnvägars tjänst, därest han icke genom olycksfallet den 8 januari 1935 blivit oförmögen till arbete.

Sedan Sjödin hos järnvägsstyrelsen anhållit om pension, fann styrelsen enligt beslut den 30 september 1935 framställningen icke kunna föranleda någon åtgärd, enär tjänstepensionsreglementet för arbetare icke vore tillämpligt å Sjödin, som redan före reglementets ikraftträdande den 1 januari 1935 avgått från sin senaste anställning vid statens järnvägar, och han ej heller enligt i övrigt meddelade föreskrifter kunde komma i åtnjutande av pension eller understöd.

I en till Kungl. Maj:t ställd, den 10 januari 1939 dagtecknad skrift gjorde Sjödin framställning i syfte att erhålla ersättning på grund av det honom ågångna olycksfallet. I ett den 18 mars 1939 avgivet utlåtande anförde järnvägsstyrelsen, att styrelsen, ehuru ömmande omständigheter föreläge, icke kunde tillstyrka utanordnande av någon ersättning till Sjödin, enär statens järnvägar vore utan skuld till det inträffade olycksfallet. Genom beslut den 31 mars 1939 fann *Kungl. Maj:t* framställningen icke föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Hos Kungl. Maj:t har Sjödin därefter i en den 18 maj 1939 dagtecknad skrift anhållit att varda tillerkänd pension av statsmedel.

I utlåtande den 14 juni 1939 över sistnämnda ansökning har *järnvägsstyrelsen* under åberopande av sitt den 18 mars 1939 avgivna utlåtande anfört, att styrelsen med hänsyn till konsekvenserna av ett bifall till ansökningen såge sig nödsakad avstyrka denna.

Statskontoret har med hänsyn till att Sjödin vid avgången från senaste anställningen i statens järnvägars tjänst innehade en sammanlagd tjänstetid av nära 15 år och även med stor sannolikhet kunnat påräkna ytterligare arbete därstädes, om han icke genom olycksfall blivit arbetsoförmögen, samt i betraktande jämväl av föreliggande ömmande omständigheter för

sin del icke velat motsätta sig, att åt Sjödin genom framställning till riksdagen bereddes en mindre årlig pension, förslagsvis till belopp av 408 kronor.

Med hänsyn till de i detta ärende föreliggande särskilda omständigheterna finner jag mig i likhet med statskontoret kunna förorda, att pension beredes Sjödin. Såsom i förevarande fall skäligt pensionsbelopp vill jag för egen del föreslå 504 kronor för år. Till jämförelse må anmärkas, att Sjödin, därest han varit i statens järnvägars tjänst under år 1935 intill olycksfallet, skulle hava varit berättigad till sjukpension enligt tjänstepensionsreglementet för arbetare med 660 kronor för år. Pensionen torde böra få av Sjödin åtnjutas räknat från och med den 1 juli 1939. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förre banarbetaren vid statens järnvägar Nils Erik Sjödin må, räknat från och med den 1 juli 1939, under sin återstående livstid uppbära en årlig pension av 504 kronor, att utgå av trafikmedel.

14:o.

Anställningshavaren vid järnvägsstyrelsens biljett- och blankettkontor Johanna Amalia Jonsson. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Jonsson är född den 7 maj 1864 och således 75 år gammal;

att hon alltsedan maj månad 1878 varit sysselsatt med skärning av biljettkartonger för statens järnvägars räkning, därav under tiden till och med år 1923 såsom anställd hos enskilda entreprenörer, vilka omhänderhaft tillverkningen av nämnda kartonger, och under tiden från och med år 1924 — efter det statens järnvägar övertagit tillverkningen — i statens järnvägars tjänst;

att arbetet under sistberörda tid varit förlagt till järnvägsstyrelsens biljett- och blankettkontor samt utförts å den å kontoret gängse arbetstiden;

att ersättningen för arbetet under Jonssons anställning hos statens järnvägar utgått efter beting;

samt att Jonssons arbetsinkomst under de fem sista åren — efter avdrag av avlöning till biträde — uppgått till i medeltal omkring 2,200 kronor för år.

Järnvägsstyrelsen har — under framhållande att Jonsson, vilken vid övergången till statens järnvägars tjänst varit 59 år gammal, icke blivit underkastad för arbetare i statens tjänst gällande pensionsbestämmelser — gjort framställning om utverkande hos riksdagen av pension åt Jonsson till belopp av 408 kronor för år.

Statskontoret har i avgivet utlåtande förklarat sig icke hava något att erinra mot järnvägsstyrelsens förslag.

Med hänsyn till den osedvanligt långa tid — mer än 61 år — under vilken Jonsson utfört arbete för statens järnvägars räkning, anser jag mig, oaktat Jonsson först vid nära 60 års ålder erhållit anställning i statens järnvägars tjänst, kunna tillstyrka, att pension utverkas åt henne. Mot det i ärendet föreslagna pensionsbeloppet, 408 kronor, finner jag icke anledning till erinran. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att anställningshavaren vid järnvägsstyrelsens biljett- och blankettkontor Johanna Amalia Jonsson må från och med månaden näst efter den, varunder hon lämnar sin anställning, under sin återstående livstid uppbära en årlig pension av 408 kronor, att utgå av trafikmedel.

Vad departementschefen ovan under punkterna 1:o—14:o hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, bifaller Hans Maj:t Konungen samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

V. Schwartz.